

Eftersom hon tidigare arbetat inom sjukvården och har stor erfarenhet av psykiatri får hennes synpunkter anses ha stort intresse, inte minst som balans till de två dåliga exempel redaktionen redan valt. Intervjun genomfördes men lyftes bort ur reportaget. Detta TV-fall hade utmärkt väl kunnat illustrera hur svårt sjuka de är som begär operation som en sista utväg och att NMD inte ska betraktas som ett botemedel i sig, utan som adjuvans i en massiv rehabiliteringsinsats.

Etablerad men ovanligbehandlingsform

För många kommer det som en överraskning att det än idag görs så kallad psykokirurgi på flera håll i världen. Skälet är att det trots stora framsteg i psykiatrisk behandling ännu finns människor som inte blir hjälpta ens med intensiv och extensiv behandling och som förblir extremt invaliderade. För dem kan neurokirurgi vara en sista utväg. Vad än antipsykiatriens företrädare tycker är NMD en vetenskapligt grundad metod och en etablerad behandlingsform som tillämpas – om än i liten omfattning – i flera olika länder. På några håll har NMD nyligen införts. Att den av vissa anses kontroversiell är något vi lärt oss leva med.

TVs ansvar

När TV2 tar upp NMD har tittarna skäl förvänta en balanserad belysning av ämnet. De mest centrala frågorna är: Vilka är de moderna ingreppen och hur skiljer de sig från gårdagens lobotomier? Vilken plats har NMD i dagens psykiatriska behandling? Indikationer?

Kontraindikationer? Risker på kort och lång sikt? Prognosen med och utan operation? Hur går utredning, urval och uppföljning till? Hur fastställs att patienten på ett systematiskt sätt prövat all tillgänglig icke-kirurgisk behandling? Hur informeras patient och anhörig? Sker operationen på frivillig väg? Hur utövas tillsynen? Vilken vetenskaplig evidens finns för effekt? Jag har själv slitit i över 20 år med detta komplexa och känslomässigt laddade ämne och har stor respekt för dem som försöker sätta sig in i det.

Per Mindus

Överläkare, professor i psykiatri

Vill Du reagera direkt på vad Du läst?

LÄKARTIDNINGEN

www.lakartidningen.se/html/min_asikt.htm

Lauri Laitinen:

De förvränger fakta

Bresky och Bernárdzon fortsätter att förvränga fakta. Denna gång vägrar de att ta tillbaka sina (och patienten »Torstens») beskyllningar att jag inte hade skickat remiss till en smärtklinik den 7 juni 1998, såsom jag hade lovat vid ett telefonsamtal med patienten. »Torsten» har nu fått en kopia av den remissen.

Enligt Bresky och Bernárdzon har »Torsten» vidare berättat för dem att han upplever biverkningar »som idag gör hans liv till ett helvete» – för att använda hans egna ord.

I juli 1992 hade vi låtit utföra noggranna neurologiska undersökningar som visade att inga biverkningar förelåg.

Redan före kapsulotomin beskrev patienten sitt tillstånd på liknande sätt som nu. I ett brev till mig i slutet av 1991, alltså före ingreppet, skrev

»Torsten»: »Jag plågas hemskt och livet är ett inferno.»

Tyvär hjälpte inte kapsulotomin just denna olyckliga patient. Men det är troligt, även om det inte kan bevisas, att Torstens tillstånd idag skulle ha varit ännu värre utan kapsulotomi.

Till sist en teknisk korrigerande angående ett tryckfel i mitt förra genmäle i Läkartidningen 44/98 där »tryckfelsniss» i ett fall ställde om så att siffran två blev en åtta – år 1992 skrevs felaktigt 1998. I mitt genmäle hänvisade jag till patientens brev av den 30 september 1992 (!) i vilket »Torsten» skrev:

»Tack för Ditt snabba svar på min värdjan och att Du visar vilja att hjälpa mig.»

Patienten har nu fått en kopia av sitt brev.

Lauri Laitinen

docent i neurokirurgi

Läkartidningens förtydligande angående enkäten

Glasklart att Mindus inte medverkade frivilligt

Läkartidningens enkät bland medicinjournalister var inte en tentamen på innehållet i Norra magasinets program om psykokirurgi. Enkäten har en mycket mer övergripande karaktär, om än förstas inspirerad av Norra magasinet.

Hur man än vänder på argumenten är det glasklart så att Per Mindus inte medverkade frivilligt i Norra magasinet den 18 maj 1998. Mindus röst i TV var hämtad från ett bandat telefonsamtal. Enligt Per Mindus bestämda mening har detta telefonsamtal ej haft karaktär av en intervju. Mindus säger sig inte heller ha blivit upplyst om att telefonsamtalet bandades och tillägger att han på grund av mycket allvarlig sjukdom uttryckligen meddelat att han inte ville medverka i Norra magasinet.

Ändå förekom alltså en »intervju» med Per Mindus i Norra magasinet/TV2.

Läkartidningens enkätfråga gäller framförallt journalistetiken i samband med intervjuer och attityden till att bända eller filma i smyg.

intervjuas i samma nummer av Läkartidningen – säger:

»Om bandet bara ska användas som »anteckningar» för det egna minnet behövs man inte upplysa om att bandspelaren är på. Men om journalisten arbetar för elektroniska medier och tänker sända de bandade svaren i radio eller TV är det något helt annat. Då bör man informera om att bandspelaren är på och att det som sägs under samtalet kommer att sändas.»

Bo Lennholm

redaktionschef

Smyginspelningar – en ovanlig metod

Svaren från de sju tillfrågade medicinjournalisterna visar på stor restriktivitet vad gäller smyginspelningar. Också den legendariske amerikanske läkaren och medicinjournalisten Lawrence K Altman vid New York Times – som